

Asia: VN/31662/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle EU:n yleisen tuoteturvallisuusasetuksen täytäntöön panemiseksi tarvittavaksi lainsäädännöksi ja laiksi kulutuspalvelujen turvallisuudesta

Kuluttajatuotteiden turvallisuutta koskevat ehdotukset

Kuluttajatuotteiden turvallisuudesta annetun lain soveltamisala ja käsitteet

-

Yleisen tuoteturvallisuusasetuksen mukaiset markkinavalvonta- ja muut viranomaiset

-

Viranomaisten tehtävät ja toimivaltuudet

-

Seuraamussääntely

-

Muut asiat

-

Kulutuspalvelujen turvallisuutta koskevat ehdotukset

Kulutuspalvelujen turvallisuudesta annetun lain soveltamisala ja käsitteet

Kiitämme sitä, että valmistelussa on otettu huomioon kulttuuri- ja liikunta-alan yleishyödyllisten yhteisöjen huomiot soveltamisalasta, eikä nyt esitetä lain soveltamisalan laajentamista yhdistysten jäsenilleen tarjoamiin palveluihin.

Voimassa olevan kuluttajaturvallisuuslain soveltamisalan ulkopuolelle on rajattu yhdistykset ja muut yhteisöt siltä osin kuin ne tarjoavat palveluja jäsenilleen muussa kuin elinkeinotoiminnassa.

Kulutuspalveluja koskevan lain valmistelutyössä rajauksesta on esitetty luovuttavan. Lausuntopyynnössä tai sen liitteissä rajauksesta luopumista ei perustella ollenkaan.

Kulttuurissa ja taiteessa sekä fyysisen että henkisen terveyden ja turvallisuuden vaaliminen on tärkeä arvo. Fyysistä turvallisuutta säännellään jo nyt esimerkiksi tiloja ja välineitä koskevalla sääntelyllä. On huomionarvoista, että valtaosa kulttuuriyhdistyksistä ei toimi itse omistamissaan tiloissa, vaan esimerkiksi kunnan tai seurakunnan vuokralaisina tai lainatiloissa. Henkisen terveyden ja turvallisuuden saralla kulttuuriala ja kansalaisyhteiskunta yleisesti ovat ottaneet suuria harppauksia viime vuosina kehittäen esimerkiksi turvallisemman tilan periaatteita ja puheeksi ottamisen väyliä ongelmatilanteissa. Huomionarvoista on myös, että esimerkiksi suomalaisten taidepedagogien ammattitaito on maailmanluokkaa ja koulutustaso poikkeuksellisen korkeaa.

Kaavailtujen, merkittävien kulttuurileikkausten ja muiden sopeutumistoimien myötä monen kulttuuripalelujen tarjoavan yhdistyksen toimintakyky on valmiiksi vaakalaudalla. On selvää, että pakollisen hallintotyön ja byrokratian lisääminen erityisesti tässä tilanteessa on edelleen pois yhdistysten ja kansalaisyhteiskunnan tuottamista kulttuuripalveluista.

Yhdistysrekisterissä olevista yhdistyksistä suurin osa, noin 18 600, on kulttuurialan yhdistyksiä. Valtaosan toiminta on joko täysin tai suurilta osin vapaaehtoisuuteen perustuvaa. Hallitusohjelmassa Orpon hallitus linjaa seuraavaa: Keskeinen osa toimivaa demokratiaa on aktiivinen ja elinvoimainen kansalaisyhteiskunta. Hallitus valmistelee kansalaisjärjestöstrategian ja sen toimeenpanosuunnitelman. Strategian puitteissa kevennetään järjestö- ja vapaaehtoistoimintaa koskevaa ylimääräistä säätelyä, selvitetään mahdollisuuksia kehittää kansalaisjärjestöjen omaa varainhankintaa ja parannetaan hallinnon ja kansalaisyhteiskunnan vuorovaikutusta. On tärkeää, että kulutuspalveluja koskevaa lakia ei nyt uloteta yhdistyksiin ja muihin yhteisöihin. Se olisi suorassa ristiriidassa hallitusohjelman ylimääräisen säätelyn keventämistä koskevan linjauksen kanssa.

Kulttuurijärjestöt ovat valtaosin yleishyödyllisiä yhdistyksiä, joiden perimmäisenä tarkoituksena ei ole taloudellisen hyödyn tavoittelu vaan tarkoituksensa toteuttaminen säännöissä määrätyllä tavalla ja viime kädessä jäsenistön tahdon mukaisesti. Toiminta perustuu jäsenten demokraattiseen päätöksentekoon ja toimintaa toteutetaan myös jäsenistön toimesta. Jäsenet eivät ole kuluttajia. Elinkeinotoiminta poikkeaa täysin yhdistyksen jäsenelleen järjestämästä toiminnasta. Elinkeinotoimintaa harjoittavat yhdistykset ovat jo nyt lain piirissä.

Kulutuspalvelun turvallisuuden arviointi

-

Palveluntarjoajan velvollisuudet ja niiden riskiperusteinen soveltaminen

-

Valvontakeinot ja -menettelyt

-

Seuraamussäätely

-

Muut asiat

-

Meriläinen Rosa
Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry